

Informácia o výsledkoch zo 78. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia

Dňa 16. mája 2025 uložila vláda Slovenskej republiky ministrom zdravotníctva SR úlohu predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky informáciu o výsledkoch zo 78. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 260/2025, úloha C.1.).

V poradí 78. zasadnutie Svetového zdravotníckeho zhromaždenia, ktoré sa konalo v dňoch 19. – 27. mája 2025 (ďalej len „WHA78“) sa, okrem odborných zdravotníckych tém, venovalo aj udržateľnosti financií a programovému rozpočtu. Rovnako boli otvorené viaceré politické témy reflektujúce na momentálnu geopolitickú situáciu. Delegáciu SR viedol na zasadnutí štátny tajomník Ministerstva zdravotníctva SR, ktorý vo svojom vystúpení v rámci plenárnej diskusie o stave globálneho zdravia, vyzdvihol iniciatívy SR dosiahnuté počas členstva v Riadiacej rade WHO a poukázal na strategické ciele SR, ako napríklad centralizovaný manažment nemocníc, stabilizáciu ľudských zdrojov v zdravotníctve, budovanie a rekonštrukciu nemocníc.

SR vystúpila v rámci odborných problematík vo vzťahu k neprenosným ochoreniam a univerzálnemu zdravotnému pokrytiu s osobitným dôrazom na zriedkavé ochorenia. Delegácia SR sa zúčastnila na sprievodných podujatiach zameraných na zdravie zraku a sluchu (v rámci tejto témy viedla SR rokovania k Rezolúcii o senzorických poruchách) a zriedkavé ochorenia.

SR sa zároveň stalo kosponzorom rezolúcií týkajúcich sa senzorických porúch, kontroly a obmedzenia digitálneho marketingu náhrad materského mlieka, zriedkavých ochorení, implementácie štandardov založených na dôkazoch a výživy matiek a detí.

Na okraj zhromaždenia sa uskutočnili dve bilaterálne stretnutia štátneho tajomníka MZ SR. Témou stretnutia s generálnou riaditeľkou pre verejné zdravie Švajčiarska, Annou Lévy bol rozvoj Švajčiarsko-Slovenského spoločného programu Zdravie a s ministerkou pre sociálne zabezpečenie Fínska, Sanni Grahn-Laasonen, diskutovali o európskej farmaceutickej legislatíve.

Počas prvého dňa WHA78 bola schválená Rezolúcia, prostredníctvom ktorej bol prijatý text Pandemickej dohody. SR, na základe inštrukcie vyplývajúcej z Uznesenia vlády SR č. 260/2025, vo svojom vyjadrení upozornila, že návrh textu Pandemickej dohody považuje za právne neúplný, najmä kvôli chýbajúcej prílohe k článku 12, ktorá má definovať základné mechanizmy vo vzťahu k Systému prístupu a zdieľania patogénov. SR ďalej uviedla, že jej zásadné návrhy na úpravu textu, ktoré posilňujú ochranu základných ľudských práv a suverenity krajín – vychádzajúce zo skúsenosti z pandémie COVID-19 a viacerých ľudsko-právnych dokumentov – neboli v texte dostatočne zohľadnené. Okrem toho upozornila na prekrývajúce sa záväzky Pandemickej dohody popri revidovaných Medzinárodných zdravotných predpisoch (ďalej len „IHR 2024“), bez jasného určenia, ktoré záväzky majú prednosť a podľa akého právneho základu majú členské štáty konať. SR poznamenala, že pribúdajúce výbory, finančné mechanizmy a globálne systémy dohľadu túto neprehľadnosť ešte viac prehľbujú. SR na záver uviedla, že osobitnú pozornosť si zasluhuje postavenie členských

štátov Európskej únie. Pandemická dohoda umožňuje, aby sa organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, vrátane EÚ, stali jej zmluvnými stranami. EÚ však nie je členským štátom WHO a nemá plnú suverenitu v oblasti zdravotnej politiky. Tento precedens, podľa SR, vyvoláva závažné otázky ústavného a demokratického charakteru, vrátane nejasností, ako sa právo EÚ, najmä v oblasti hospodárskej súťaže a verejného obstarávania, zosúladi s ustanoveniami Dohody.

SR, po ukončení rozpravy, v zmysle inštrukcie vlády SR, narušila globálny konsenzus a vyvolala hlasovanie k prijímaniu Rezolúcie, ktorou bol prijímaný text Pandemickej dohody. Hlasovanie prebehlo formou zdvihnutia ruky, pričom výsledky hlasovania boli nasledovné:

- Počet krajín s oprávnením hlasovať: 181
- Počet krajín za prijatie Rezolúcie: 124
- Počet krajín, ktoré sa zdržali hlasovania: 11 (Slovenská republika, Poľsko, Taliansko, Holandsko, Irán, Bulharsko, Rusko, Jamajka, Guatemala, Izrael, Paraguaj)
- Počet krajín, ktoré hlasovali proti prijatiu rezolúcie: 0
- Počet krajín, ktoré sa hlasovania nezúčastnili: 46
- Počet krajín potrebných na dosiahnutie 2/3 väčšiny: 83

Rezolúcia k prijímaniu textu Pandemickej dohody, a teda aj samotná Pandemická dohoda, tak bola na základe výsledkov hlasovania prijatá.